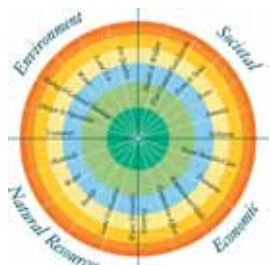

Zrównoważony rozwój

SPeAR®

Narzędzie SPeAR®, opracowane przez Arup

„Innowacyjność, jakość, funkcjonalność. Podejście Arup do zrównoważonego rozwoju uwzględnia potrzeby publicznych i prywatnych firm. SEEDA uważa Arup za jedną z bardzo niewielu firm na świecie, które są w stanie połączyć obie te kluczowe wartości.”

South East England Development Agency

Zrównoważony rozwój doczekał się szeregu interpretacji. Podsumowując je, można stwierdzić, iż „zrównoważony rozwój to taki rozwój, który zaspokaja bieżące potrzeby, uwzględniając konieczność zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń”, (Bruntland, 1987). Jest to rozwój, który zachowuje optymalną równowagę czynników ekonomicznych, środowiskowych, społecznych oraz efektywnego wykorzystania surowców naturalnych.

Opierając się na tym założeniu Arup opracował Procedurę Oceny Zrównoważenia Projektu, w skrócie SPeAR™ (od ang. Sustainable Project Appraisal Routine), bazując na wskaźnikach zrównoważonego rozwoju przyjętych przez UE i ONZ.

SPeAR jest to narzędzie zarządcze, i pozwala podmiotom zamawiającym podejmować decyzje efektywne ekonomicznie, społecznie i środowiskowo. Umożliwia mierzenie i ilustrowanie zrównoważenia:

- projektu,
- planu,
- produktu,
- lub organizacji

na dowolnym etapie ich rozwoju. Jego prosta i logiczna metodologia w pełni nadaje się do zastosowania we wszystkich rodzajach projektów na wszystkich etapach ich wdrażania:

- etapu przygotowania projektu,
- koncepcji,
- projektowania,
- budowy,
- uruchomienia,
- eksploatacji i konserwacji,
- rozbiórki/demontażu.

Zrównoważenie projektu można śledzić dzięki porównaniom wykresów SPeAR™, sporządzanych na kolejnych etapach. Pozwala to na demonstrowanie ciągłej poprawy ogólnego zrównoważenia oraz wyodrębnienie obszarów wymagających szczególnej uwagi. Dzięki SPeAR™ można też skutecznie porównywać różne opcje rozwiązywania problemów, wspierając tym samym podejmowanie strategicznych decyzji odnośnie projektowania. Tok podejmowania decyzji jest możliwy do prześledzenia dzięki arkuszowi kalkulacyjnemu.

Ilustracja oceny zrównoważenia projektu ma postać wykresu SPeAR. Jego zadaniem jest zintegrowanie w formie graficznej różnorodnych aspektów oraz wskazanie negatywnych i pozytywnych skutków projektu.

Przedstawiony model czterech kwadrantów stanowi rzetelny i wyczerpujący opis zrównoważenia. Opisuje potrzeby projektów lub procesów w zakresie:

- ochrony środowiska,
- równości społecznej,
- aktywności gospodarczej,
- oraz efektywnego wykorzystywania zasobów naturalnych.

Model oparty jest o zestaw szczegółowych arkuszy, z ponad 120-ma wskaźnikami, opisującymi projekt w czterech wymienionych wyżej aspektach. Każdemu wskaźnikowi przypisywana jest wartość, którą następnie uśrednia się w danej kategorii.

Ocena poszczególnych wskaźników zrównoważenia opiera się na eksperckim oszacowaniu oddziaływania danego projektu. Równocześnie każde zagadnienie dyskutowane jest ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, ze szczególnym uwzględnieniem wkładu podmiotu zamawiającego.

Analiza SPeAR™ została wykorzystana z dużym powodzeniem przy różnorodnych projektach budynków, infrastruktury, planach rekultywacji terenów miejskich, studiach urbanistycznych i strategicznych analizach biznesowych we wszelkich rodzajach inwestycji.

Jej niewątpliwą zaletą jest usprawnienie procesu zarządzania projektem w wielu istotnych aspektach:

- Przyczynia się do znaczących oszczędności kosztów inwestycyjnych i utrzymania przedsięwzięcia (np. zielony transport pozwala zmniejszyć liczbę miejsc parkingowych).
- Ułatwia podejmowanie właściwych decyzji.
- Wspiera promowanie projektu i organizacji klienta.
- Jako bezstronne narzędzie zarządzania, może być wykorzystywane w dyskusjach z przeciwnikami projektu.
- Pokazuje silne i słabe strony projektu.
- Budzi świadomość kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju w kontekście wdrażanego projektu.
- Stymuluje innowacyjne rozwiązania na każdym etapie wdrażania projektu.
- Pomaga lepiej określić rolę osób, pozostających pod wpływem oddziaływania projektu.